

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, precum și la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A.

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (denumită în continuare *ANCOM* sau *Autoritatea*) a supus consultării publice proiectul de decizie privind desemnarea furnizorului de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale în scopul asigurării continuității în ceea ce privește disponibilitatea serviciilor incluse în sfera serviciului universal pe întreg teritoriul României, astfel încât utilizatorii să aibă acces la aceste servicii, în condiții de calitate și accesibilitate, în orice punct de pe teritoriul național.

În acest scop, prin intermediul prezentului proiect de decizie ANCOM a propus desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. (în continuare CNPR) ca furnizor de serviciu universal, în perioada 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2018, pentru furnizarea următoarelor servicii:

- a) colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimitărilor poștale interne și internaționale în greutate de până la 2 kg (inclusiv), având ca obiect trimiteri de corespondență și imprimare;
- b) colectarea, sortarea, transportul și livrarea cecogramelor interne și internaționale;
- c) colectarea, sortarea, transportul și livrarea coletelor poștale interne și internaționale în greutate de până la 10 kg (inclusiv);
- d) distribuirea coletelor poștale cu limite de greutate între 10 și 20 kg expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia;
- e) serviciul de trimitere recomandată, având ca obiect trimiteri poștale interne și internaționale în greutate de până la 2 kg (inclusiv) prevăzute la lit. a);
- f) serviciul de trimitere cu valoare declarată având ca obiect:
 1. trimiteri poștale interne și internaționale în greutate de până la 2 kg (inclusiv) prevăzute la lit. a);
 2. colete poștale interne și internaționale în greutate de până la 10 kg (inclusiv);
 3. colete poștale cu limite de greutate între 10 și 20 kg expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia.

În calitate de furnizor de serviciu universal, CNPR va trebui să îndeplinească o serie de obligații, printre care și elaborarea și transmiterea situațiilor financiare separate către autoritatea de reglementare, pe baza unui sistem de evidență contabilă separată dezvoltat în cadrul contabilității interne de gestiune.

Prin urmare, ANCOM a supus consultării publice și metodologia de dezvoltare a sistemului de evidență contabilă separată și elaborare a situațiilor financiare separate ale CNPR, precum și a condițiilor de auditare a acestor situații financiare separate, în scopul asigurării coerenței,

consecvenței și relevanței informațiilor furnizate, precum și ale modului de prezentare și de explicare a acestora.

Perioada de consultare pentru ambele proiecte de decizii menționate anterior, publicate pe pagina de internet a ANCOM la data de 29 noiembrie 2013, a expirat la data de 9 decembrie 2013.

În conformitate cu dispozițiile art. 49 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, aprobată cu modificări și completări, prin Legea nr. 187/2013, ANCOM are obligația de a publica, pe pagina sa de internet, un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la măsurile supuse consultării publice în care va preciza și poziția sa față de aceste observații.

Observațiile primite în cadrul perioadei de consultare cu privire la prezentele proiecte de decizii se referă, în principal, la următoarele aspecte:

I. Observații privind proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale

1. Un respondent propune completarea paragrafului din expunerea de motive la acest proiect de decizie în care se menționează categoriile de contribuitori la fondul de serviciu universal, pentru ca acesta să reflecte clar dispozițiile legale în vigoare.

Deși expunerile de motive la proiectele de decizie reprezintă documente de prezentare și motivare a proiectelor de măsuri care se intenționează a se adopta, acestea neavând caracter normativ, Autoritatea a admis totuși observația respondentului, pentru a asigura certitudine cu privire la corelarea dispozițiilor din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale cu paragraful la care face referire respondentul, din cuprinsul expunerii de motive la Proiectul de decizie privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale.

Prin urmare, expunerea de motive a fost modificată în sensul clarificării, în cadrul paragrafului ce face obiectul prezentei observații, a categoriei furnizorilor de servicii poștale care vor fi obligați să contribuie la fondul de serviciu universal, textul actualizat fiind următorul: *„Din acest motiv, dispozițiile Deciziei președintelui ANCOM nr. 541/2013 prevăd posibilitatea ca furnizorul de serviciu universal să își poată recupera eventualele pierderi cauzate de furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal, în condițiile impuse prin decizia de desemnare, prin compensarea acestora prin intermediul resurselor financiare ale furnizorilor de servicii poștale autorizați conform procedurii de autorizare generală pentru furnizarea de servicii din sfera serviciului universal sau de servicii care pot fi considerate substituibile acestora, precum și ale utilizatorilor de servicii poștale”.*

2. Un alt respondent solicită prelungirea perioadei de desemnare, furnizorul de serviciu universal urmând să fie desemnat de la data de 1 ianuarie 2014 până la data de 31 decembrie 2023.

În acord cu prevederile art. 9 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013, desemnarea furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale se realizează *„pentru o perioadă suficientă care să asigure viabilitatea economică a serviciilor furnizate, dar nu mai mult de 10 ani (s.n.).”*

Așadar, dispozițiile legale anterior citate stabilesc perioada maximă pe care Autoritatea va trebui să o respecte atunci când desemnează unul sau mai mulți furnizori de serviciu universal,

lăsând la latitudinea reglementatorului care va fi intervalul de timp în care preconizează că serviciile din sfera serviciului universal nu pot fi asigurate pe principii comerciale pentru toți utilizatorii, la un nivel minim de calitate.

La determinarea perioadei optime de desemnare a furnizorului de serviciu universal, ANCOM a luat în considerare inclusiv procesele anterioare de desemnare, mai ales în contextul în care propunerea actuală vizează același furnizor de servicii poștale care a deținut și până în prezent calitatea de furnizor de serviciu universal. Prin urmare, având în vedere faptul că până în prezent CNPR a fost desemnată, în repetate rânduri, pe o perioadă de cel mult 5 ani, Autoritatea nedeținând date care să certifice faptul că viabilitatea economică a acestui furnizor a fost afectată în acest timp, considerăm că în decursul a 5 ani un furnizor eficient are posibilitatea optimizării cheltuielilor concomitent cu maximizarea beneficiilor consumatorilor în condițiile respectării obligațiilor de serviciu universal.

Mai mult, faptul că CNPR a ales să depună cerere de desemnare ca furnizor de serviciu universal cunoscând faptul că desemnarea se va realiza pe o perioadă de 5 ani, întărește convingerea ANCOM că afirmația respondentului conform căreia dezvoltarea predictibilă a activității CNPR s-ar asigura în condițiile desemnării acesteia pe o perioadă de 10 ani, nu poate fi justificată și, prin urmare, propunerea respondentului nu poate fi acceptată.

3. O altă propunere vizează suportarea de către ANCOM a costurilor aferente certificării de către un auditor independent a situațiilor financiare necesare justificării, de către furnizorul de serviciu universal, a costului net.

Evidențierea costurilor, veniturilor și a capitalului angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal reprezintă un proces primordial în determinarea unei sarcini in juste pe care furnizorul de serviciu universal o înregistrează ca urmare a obligațiilor pe care trebuie să le îndeplinească în această calitate.

În acest sens, furnizorul de serviciu universal va avea obligația de a transmite ANCOM o situație privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, certificată de un auditor independent.

Referitor la propunerea de suportare de către ANCOM a costurilor aferente auditării situației privind costurile, veniturile și capitalul angajat, precizăm că aceste costuri sunt incluse în costul net al furnizării serviciului universal, urmând a fi recuperate de către furnizorul de serviciu universal prin intermediul mecanismului de compensare stabilit prin prezenta decizie.

Prin urmare, aceste costuri urmând a fi recuperate prin intermediul mecanismului de compensare, conform prevederilor art. 123 alin. 2 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, ANCOM nu poate suporta din tariful de monitorizare aceste cheltuieli ale furnizorului de serviciului universal.

Totodată, reamintim respondentului că ANCOM nu a mai perceput tarif de monitorizare de la furnizorii de servicii poștale din anul 2010.

4. Modificarea prevederilor art. 6 alin. (2) din cadrul proiectului de decizie care stabilesc regulile de livrare a trimiterilor poștale în cazurile și condițiile geografice excepționale.

Prevederile proiectului de decizie în scopul reglementării condițiilor de livrare a trimiterilor poștale din sfera serviciului universal au la bază necesitatea asigurării unui nivel minim de calitate privind furnizarea acestor servicii, caracteristică esențială a serviciului universal. Prin urmare, prevederile art. 6 alin. (1) din acest proiect de decizie dispun frecvența minimă de livrare, ca regulă general aplicabilă pentru toate localitățile de pe teritoriul României, urmând ca la alineatul imediat următor să se prevadă și excepția de la această regulă, relaxând, în limitele legii, această obligație.

Prin urmare, conform obligației generale, furnizorul de serviciu universal trebuie să asigure " [...] cel puțin o colectare de la fiecare punct de acces și cel puțin o livrare la fiecare

adresă indicată, în fiecare zi lucrătoare, dar nu mai puțin de 5 zile pe săptămână.” Prin caracterul derogatoriu al dispozițiilor art. 6 alin. (2) la care se referă respondentul s-a urmărit stabilirea unor condiții de livrare care să intersecteze necesitățile utilizatorilor aflați în cazuri și condiții geografice excepționale cu posibilitățile de livrare ale furnizorului de serviciu universal, având ca referință obligațiile normale de livrare impuse pentru restul țării.

Prin urmare, considerăm că ANCOM nu poate accepta propunerea respondentului întrucât s-ar realiza o diferențiere nejustificat de mare între calitatea serviciilor furnizate utilizatorilor aflați în cazuri și zone geografice excepționale, concretizată prin livrarea/colectarea trimiterilor poștale cel puțin o zi pe săptămână, comparativ cu serviciile furnizate celorlalți utilizatori, care beneficiază de aceste servicii zilnic, cel puțin 5 zile pe săptămână.

Totodată, față de cadrul instituit prin dispozițiile Deciziei președintelui ANCOM nr. 293/2009 privind desemnarea furnizorului de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, cu modificările și completările ulterioare, reglementare care stabilește un număr de minim două livrări și două colectări pe săptămână la fiecare adresă din zonele considerate ca aflându-se în cazuri sau condiții geografice excepționale, nu vedem o fundamentare pentru măsura propusă de respondent, respectiv de reducere a numărului de colectări și de livrări pentru aceste zone.

5. O altă propunere a respondentului se referă la completarea art. 8 din proiectul de decizie cu o prevedere care să certifice dreptul furnizorului de serviciu universal de a acorda tarife speciale în funcție de codificarea poștală a trimiterilor, dar și de a condiționa pentru anumite servicii introducerea în rețeaua poștală.

Conform dispozițiilor art. 8 din proiectul de decizie, furnizorul de serviciu universal este obligat să accepte toate trimiterile poștale chiar dacă acestea nu au inscripționat codul poștal. Prin urmare, propunerea respondentului referitoare la condiționarea acordării reducerilor tarifare în funcție de codificarea poștală nu face obiectul acestui articol. În acest scop, furnizorul de serviciu universal are dreptul, cu respectarea prevederilor art. 19 din proiectul de decizie, de a stabili criteriile și condițiile de acordare a tarifelor speciale și de a le supune aprobării ANCOM.

În ceea ce privește condițiile de acceptare a trimiterilor poștale, acestea sunt stabilite în mod expres prin intermediul dispozițiilor cuprinse în capitolul VII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 și Decizia președintelui ANRCTI nr. 2858/2007 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea serviciilor poștale, cu modificările și completările ulterioare. Așadar, propunerea respondentului privind completarea art. 8 din proiectul de decizie cu o prevedere care face obiectul altor reglementări, creează un paralelism legislativ care, conform normelor de tehnică legislativă, trebuie evitat.

6. Același respondent propune modificarea art. 12 alin. (3) și (4) din proiectul de decizie, în sensul eliminării anumitor categorii de servicii din obiectul de reglementare a normelor care stabilesc cerințele de calitate pentru serviciile din sfera serviciului universal, precum și al creșterii timpilor de livrare pentru unele din aceste servicii.

Conform dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 normele de distribuire pentru trimiterile poștale intracomunitare sunt prevăzute doar pentru trimiterile din cea mai rapidă categorie standard.

Totodată, conform prevederilor art. 30 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013, cerințele minime de calitate pentru normele de distribuire a trimiterilor poștale interne din sfera serviciului universal au ca obiect doar trimiterile din cea mai rapidă categorie standard.

De asemenea, conform dispozițiilor pct. 3.2.1. din Anexa nr.1 la Decizia nr. 2858/2007 „*Serviciul poștal standard constă în preluarea de către furnizor a trimiterii poștale și predarea acesteia în aceeași stare la adresa destinatarului, într-un anumit termen și în schimbul unui tarif*”.

Având în vedere prevederile normelor sus-amintite, ANCOM admite propunerea respondentului privind modificarea dispozițiilor art. 12 alin. (3) din proiectul deciziei, prin

eliminarea din textul acestuia a prevederilor referitoare la categoriile de trimiteri poștale ce fac obiectul serviciului de trimitere recomandată, respectiv serviciului de trimitere cu valoare declarată.

În mod subsecvent, având în vedere aceleași considerente, se modifică și prevederile alin. (4) al art. 12 din proiectul deciziei, prin eliminarea din cadrul normelor de distribuire a categoriilor de servicii recomandate, respectiv a celor cu valoare declarată aferente coletelor poștale, cu precizarea expresă a faptului că acest text legal se referă exclusiv la trimiterile poștale interne din cea mai rapidă categorie standard.

În legătură cu mărirea timpilor de livrare, precizăm că la stabilirea indicatorilor de calitate pentru serviciile poștale având ca obiect trimiteri interne, Autoritatea a avut în vedere prevederile art. 30 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 conform căreia *“Cerințele minime de calitate privind normele de distribuire a trimiterilor poștale interne din sfera serviciului universal din cea mai rapidă categorie standard se stabilesc astfel încât să se asigure respectarea cerințelor de calitate privind normele de distribuire pentru serviciile poștale ce au ca obiect trimiteri poștale intracomunitare”*. Prin urmare, având în vedere obligativitatea corelării normelor de distribuire aferente trimiterile poștale interne cu cele stabilite pentru trimiterile intracomunitare, ANCOM consideră necesară menținerea prevederilor art. 12 alin. (4) în forma propusă spre consultare.

7. Modificarea art. 13 alin. (1) din proiectul deciziei în sensul introducerii unei prevederi prin care să se stabilească în mod expres faptul că, în cursul anului 2014 nu se vor efectua măsurători de calitate pe tot parcursul anului, ci numai pe durata celui de-al doilea semestru. De asemenea, respondentul propune ca evaluarea de către un organism independent a modului în care furnizorul de serviciu universal respectă cerințele minime de calitate să se realizeze pe cheltuiala ANCOM.

ANCOM consideră că această măsură nu poate face obiectul acestui proiect de decizie, deoarece reglementarea efectivă a modului în care se vor efectua măsurători de calitate în cursul anului 2014 va face obiectul unei decizii distincte ce va fi emisă de către ANCOM.

Referitor la propunerea respondentului ca Autoritatea să suporte cheltuielile determinate de evaluarea de către un organism independent a modului în care furnizorul de serviciu universal respectă cerințele minime de calitate, precizăm că sunt valabile argumentele prezentate la pct. 3 de mai sus.

8. Modificarea art. 14 alin. (2) din proiectul deciziei care să prevadă posibilitatea furnizorului de serviciu universal de a stabili, fără aprobarea ANCOM, un program de lucru cu publicul redus în cazurile în care traficul poștal nu se justifică menținerea programului normal de lucru.

Autoritatea respinge propunerea respondentului, considerând că modificarea propusă ar genera posibilități de interpretare abuzivă a normei în cauză de către furnizorul de serviciu universal, acest fapt putând afecta negativ interesele utilizatorilor prin neasigurarea unui program de lucru cu publicul clar și adaptat nevoilor minime ale acestora.

9. Exceptarea de la plata tarifelor poștale doar a cecogramelor interne și internaționale din serviciul standard neprioritar.

Având în vedere prevederile Convenției Poștale Universale, precum și cele ale legislației primare naționale, ANCOM a modificat prevederile art. 18 alin. (6) din proiectul de decizie, în sensul punerii în acord a acestor prevederi cu legislația sus-amintită.

10. Completarea art. 27 din proiectul de decizie cu o mențiune privind determinarea costului net aferent anului 2013 conform dispozițiilor Deciziei președintelui ANCOM nr. 975/2012 pentru modificarea și completarea unor

reglementări privind condițiile și procedura de desemnare, precum și desemnarea furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale.

ANCOM reamintește respondentului că încă din anunțul de intenție privind desemnarea furnizorului de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, s-a precizat că perioada de desemnare este 1 ianuarie 2014 - 31 decembrie 2018.

Prin urmare, efectele prezentei decizii se produc doar de la data de 1 ianuarie 2014, aceasta neputând avea efecte retroactive.

De asemenea, reamintim că potrivit dispozițiilor art. 5¹ alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 293/2009 „*Calculul costului net se realizează conform prevederilor Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației nr. 3442/2007 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, precum și conform metodologiei prevăzute în Anexa la prezenta decizie.*”

Prin urmare, determinarea eventualului cost net pentru furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2013, se va realiza conform prevederilor Deciziei președintelui ANCOM nr. 293/2009, cu modificările și completările ulterioare, nefiind necesară introducerea unor norme care să reglementeze expres aplicabilitatea anumitor dispoziții.

11. Un respondent a transmis o serie de propuneri care vizează diverse elemente din metodologia de calcul a costului net.

Astfel, în legătură cu afirmația respondentului că scutirea de la plata TVA nu constituie un beneficiu ci este o povară, ANCOM consideră că beneficiile legate de regimul de taxare sunt determinate de faptul că CNPR poate furniza servicii către utilizatorii finali persoane fizice și utilizatorii persoane juridice neplătitoare de TVA la tarife sub cele ale concurenței, ceea ce determină un element suplimentar de atractivitate / avantaj competitiv, mai ales având în vedere condițiile determinate de liberalizarea pieței.

În ceea ce privește faptul că TVA nu poate fi dedusă pentru serviciile pentru care nu este colectată, această situație trebuie analizată în contextul în care o pondere importantă în cheltuieli este deținută de cheltuielile salariale, iar activitățile subcontractate (purtătoare de TVA) au o pondere redusă în cazul CNPR.

Trebuie să se aibă în vedere de asemenea și faptul că directiva privind TVA a stipulat scutirea de la plata acestei taxe atât ca un stimulent pentru operatorii de servicii poștale cât și ca un beneficiu pentru utilizatorii finali.

De asemenea, documentul ERGP privind calculul costului net și analiza beneficiilor sau impedimentelor determinate de regimul TVA menționează că „*deși gradul în care TVA reprezintă un beneficiu sau o povară variază datorită unui număr de factori, este clar că scutirea de TVA trebuie să fie luată în considerare atunci când este evaluat costul net al serviciului universal*”¹ În ceea ce privește cheltuiala privind prorata TVA, aceasta se regăsește deja ca un cost în contul de profit și pierdere, fiind repartizată pe servicii pe baza marjei procentuale și, practic, este inclusă în scenariul de bază.

Scenariul alternativ ar trebui să evalueze impactul asupra rezultatelor în situația în care nu ar mai exista această scutire de TVA (de exemplu, cu ajutorul unor studii de piață în rândul utilizatorilor finali).

Observația privind costurile de conformare cu obligațiile impuse ca urmare a desemnării CNPR ca furnizor de serviciu universal nu este relevantă în contextul analizării beneficiilor intangibile și trebuie disociată de estimarea valorii mărcii comerciale.

Astfel, cheltuielile cu certificarea calității serviciilor și auditul situațiilor financiare separate precum și cu personalul din cadrul CNPR implicat în activitatea de reglementare sunt costuri

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/ergp/docs/documentation/2012/ergp-12-29-report-net-costs-of-vat_en.pdf

admise în cadrul mecanismului de determinare a costului net ca și cheltuieli administrative, prin urmare nu pot fi luate în considerare și în contextul beneficiilor intangibile deoarece ar reprezenta o duplicare a aceluiași element de cost.

În acest caz, având în vedere faptul că scopul este determinarea avantajului mărcii comerciale, trebuie estimată valoarea pe care o adaugă acesteia faptul că CNPR furnizează servicii din sfera serviciului universal.

Avantajul este dat de faptul că CNPR furnizează servicii la tarife uniforme și accesibile, dar și faptul că este asigurată ubicuitatea. Dacă CNPR nu ar furniza serviciul universal, utilitatea și implicit atractivitatea acesteia din punctul de vedere al utilizatorilor ar fi scăzută.

Evaluarea se poate face de către firme de evaluare, prin studii în rândul utilizatorilor finali și/sau alte metode empirice.

În legătură cu solicitarea de a constitui un dicționar de termeni specific domeniului serviciilor poștale cu privire la termenii utilizați în metodologia de calcul a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, și, în mod specific, definirea "economiiilor de scară", ANCOM precizează că termenii utilizați în cadrul metodologiei de calcul a costului net au același înțeles cu cei utilizați în cadrul literaturii de specialitate, prin urmare nefiind necesară definirea acestora. În acest sens sunt și dispozițiile art. 25 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, norme care dispun că „*În cadrul soluțiilor legislative preconizate trebuie să se realizeze o configurare explicită a conceptelor și noțiunilor folosite în noua reglementare, care au un alt înțeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite.*”

Economiile de scară sunt determinate de volumele utilizate, indiferent că sunt echivalente cu numărul de trimiteri în sectorul poștal sau de exemplu numărul de minute în sectorul comunicațiilor electronice.

De pildă, economiile de scară între diferite servicii din sfera serviciului universal apar atunci când costul total al furnizării serviciului poștal universal A împreună cu serviciul poștal universal B este mai mic decât suma costurilor pe care le-ar avea doi furnizori care ar oferi separat aceste servicii.

În ceea ce privește sintagma „rată rezonabilă de rentabilitate”, menționăm că în termeni economici, rata rezonabilă de rentabilitate se referă la nivelul profitului ce ar putea fi atins pe o piață competitivă, suficient pentru acoperirea costurilor îndatorării și remunerării acționarilor (adică costul capitalului). Prin urmare, termenul rata rezonabilă de rentabilitate poate fi utilizat ca alternativă la termenul costul mediu ponderat al capitalului.

În acest context rata rezonabilă de rentabilitate este echivalentă cu costul mediu ponderat al capitalului prevăzut în conformitate cu prevederile art. 5 litera f) punctul i) din Decizia președintelui ANCOM nr. 976/2012 privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A.

Valoarea acesteia a fost stabilită la 13,1%, începând cu situațiile financiare separate aferente anului 2012. Revizuirea valorii costului mediu ponderat al capitalului se face, în general, o dată la 3 ani.

Pentru situațiile financiare separate aferente anului 2013 și implicit pentru calculul costului net înregistrat în acest an valoarea va fi menținută la 13,1%.

În ceea ce privește dependența ratei de rentabilitate de capitalul angajat utilizat în scenariul alternativ, menționăm pe de o parte că valoarea costului mediu ponderat al capitalului este stabilită independent de baza asupra căreia este aplicată și, pe de altă parte, calculul costului net ce trebuie realizat de către CNPR constă, printre altele, tocmai în determinarea și fundamentarea valorilor utilizate în scenariul alternativ.

Referindu-ne la observația privind stabilirea unui termen de 45-60 de zile de la aplicarea deciziei (1 ianuarie 2014) de transmitere a scenariului alternativ și, ca urmare a consultării ambelor părți, avizarea acestuia de către ANCOM precizăm că avizarea de către ANCOM a scenariului alternativ, în termen propus de respondent presupune ca furnizorul de serviciu

universal să fi definitivat deja scenariul alternativ, ceea ce este practic imposibil de îndeplinit în condițiile în care, în acest interval de timp, nici situațiile financiare separate pe baza cărora trebuie construit scenariul de bază, nu sunt finalizate. Prin urmare, Autoritatea își exprimă reticența față de finalizarea scenariului alternativ în termenul propus de respondent, însă, dacă acest lucru se dovedește a fi posibil de realizat, ANCOM este deschisă la inițierea unui dialog în scopul stabilirii ipotezelor pe care furnizorul de serviciu universal se bazează în elaborarea acestui scenariu.

În ceea ce privește numărul variabilelor ce pot fi incluse în scenariul alternativ, menționăm, în primul rând, faptul că nu poate fi vorba de "*un număr nedefinit de variante*". În fapt, scenariul alternativ este similar unui plan de afaceri al operatorului, în absența obligației de serviciu universal. Cele mai întâlnite ipoteze aflate la baza scenariului alternativ sunt reducerea frecvenței de livrare în unitățile neprofitabile, optimizarea rețelei, modificarea nivelului tarifelor, renunțarea la furnizarea unor servicii etc. Nu este necesar ca toate aceste ipoteze să fie introduse în scenariul alternativ, furnizorul de serviciu universal având dreptul să stabilească bazele de întocmire a scenariului alternativ. Acest scenariu, însă, deși ipotetic, trebuie să se dovedească funcțional în practică (de exemplu, păstrând același nivel de eficiență a utilizării resurselor, să existe corelații între diminuarea costurilor, pe de o parte, și capacitatea de a genera venituri, pe de altă parte).

În acest context, avizarea prealabilă a scenariului alternativ de către ANCOM, s-ar suprapune practic cu cerințele definite în procedurile convenite cu auditorul independent. Realizarea auditului independent este necesar în vederea certificării, de către un organism independent, a situațiilor de cost prezentate, astfel încât ANCOM să poată decide asupra calculului costului net în mod corect și transparent.

Nu în ultimul rând, reamintim faptul că implementarea metodologiei privind calculul costului net va fi posibilă începând cu anul 2014, pe baza situațiilor financiare aferente anului 2013, în conformitate cu dispozițiile Deciziei președintelui ANCOM nr 975/2012. Prin urmare, ANCOM consideră că nu există motive pentru a susține faptul că proiectul de decizie supus consultării publice, ce vizează situațiile financiare aferente perioadei 2014-2018, ar trebui să prevadă alte etape de implementare a metodologiei stabilită pentru calculul costului net.

În legătură cu solicitarea ca ANCOM să stabilească și să înscrie în decizie un set de "*alte beneficii tangibile și intangibile*" și formulele de calcul ale acestora, precizăm că rubrica este menționată în cadrul tabelului astfel încât să permită recunoașterea și evaluarea unor alte beneficii care pot fi identificate de către CNPR sau ANCOM în procesul de evaluare a costului net.

Având în vedere caracterul specific și intangibil al unor beneficii precum ubicuitatea, nu există o formulă predefinită de cuantificare a acesteia. Valoarea adăugată reprezentată de faptul că CNPR dispune de o rețea extinsă care permite furnizarea serviciilor poștale în toate localitățile din România poate fi evaluată prin studii de piață, prin raportare la gradul de satisfacție a utilizatorilor și modul în care aceștia apreciază în mod specific faptul că trimiterile pot fi livrate în toate localitățile.

În literatura de specialitate există mai multe studii ce prezintă modalități de cuantificare a principalelor beneficii intangibile, dintre care enumerăm: London Economics (2002), Copenhagen Economics (2008), BDO/WIK-Consult (2007).

Categoria "*alte beneficii tangibile și intangibile*" include, de exemplu, complementaritatea cererii (vânzarea în pierdere a anumitor produse din sfera serviciului universal poate fi însoțită de obținerea de profituri din vânzarea altor produse din sfera serviciului universal; de asemenea, este posibil să existe un impact asupra profitabilității serviciilor din afara sferei serviciului universal, sau chiar asupra serviciilor nepoștale).

În ceea ce privește observația ca în tabelul 7, col. 6, în denumirea indicatorului să nu fie cuprinse trimiterile de publicitate, trimiteri care, conform reglementărilor în vigoare, nu mai fac parte din sfera serviciului universal, tabelul a fost modificat astfel încât să corespundă modificărilor legislative.

Referindu-ne la propunerea de eliminare a obligației de întocmire și prezentarea a tabelelor nr. 3 și 4 din metodologia de calcul a costului net, menționăm că scopul tabelelor prevăzute în anexă este atât acela de a furniza informații care să fie utilizate în mod direct în calcul, cât și de a verifica acuratețea informațiilor furnizate și realizarea corelației între datele financiare și cele operaționale.

Astfel, elementele utilizate în calcul trebuie agregate în așa fel încât să se evite duplicarea. De exemplu, modificarea numărului de trimeri poate avea efect asupra activităților de colectare și livrare, iar impactul poate fi observat în mod separat și în modificările costurilor unităților poștale.

În acest mod pot fi luate în considerare și elementele specifice, de exemplu costurile unităților specializate (de exemplu OPDC).

Având în vedere faptul că elaborarea situațiilor financiare separate implică deja utilizarea metodei ABC, care constă în identificarea costurilor pe activități, această metodă poate fi utilizată pentru identificarea costurilor în scenariul alternativ.

În legătură cu explicitarea categoriilor de utilizatori asociați serviciilor neprofitabile menționăm cu titlu de exemplu unitățile poștale neprofitabile din zonele intens urbane (de exemplu, în București există un număr de oficii poștale neprofitabile, însă acest fapt nu se poate pune pe seama obligațiilor aferente serviciului universal, întrucât numărul oficiilor poștale din București depășește minimumul necesar îndeplinirii obligațiilor de serviciu universal). Mai mult, având în vedere că situația profitabilității poate suferi modificări de la un an la altul este inoportună restrângerea la anumite categorii, mai ales ținând cont de faptul că situațiile financiare separate ale CNPR nu includ detalii privind profitabilitatea serviciilor din afara sferei serviciului universal.

În ceea ce privește posibilitatea ca mențiunea de la lit. e) din metodologia de calcul a costului net, să constituie un element de subvenționare încrucișată care nu este permis de lege, menționăm că exemplul pensiilor nu este dat ca element de subvenționare încrucișată, ci solicitarea de a furniza lista unităților poștale și/sau modalităților alternative de livrare a serviciilor din afara sferei serviciului universal (de exemplu, pensii) pentru zonele care nu ar fi deservite în scenariul alternativ reprezintă, în fapt, un element necesar pentru evaluarea rezonabilității ipotezelor din scenariul alternativ. Cu alte cuvinte, dacă, de pildă, CNPR ar dezvolta scenariul alternativ pe ipoteza înjumătățirii numărului unităților poștale (și automat al personalului aferent acestora), ar trebui să demonstreze că este fezabil din punct de vedere operațional să realizeze veniturile (din servicii poștale și nepoștale, inclusiv pensii), cu același nivel de eficiență.

Astfel, CNPR nu poate susține că serviciul universal este unicul increment al costurilor înregistrate și acest fapt trebuie luat în calcul în dezvoltarea scenariului alternativ.

Referindu-ne la propunerea ca CNPR să nu contribuie la fondul de serviciu universal menționăm că potrivit dispozițiilor art. 15 din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, care transpun prevederile art. 22 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013, compensarea costului net se poate face din resursele financiare ale furnizorilor de servicii poștale autorizați pentru furnizarea servicii din sfera serviciului universal sau servicii care pot fi considerate ca substituibile acestora și/sau din resursele financiare provenite din contribuțiile utilizatorilor serviciilor poștale, prin intermediul unei taxe aplicate serviciilor poștale pe care aceștia le utilizează.

Prin urmare, prevederile legislative nu fac nicio distincție între furnizorii de servicii poștale care vor contribui la fondul de compensare a costului net din care să reiasă exceptarea furnizorului de serviciu universal de la plata acestei contribuții.

În schimb, valoarea contribuției care îi revine furnizorului de serviciu universal în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013 va fi diminuată cu contravaloarea costului net ce va fi acceptată spre compensare, pentru a se evita în acest fel o dublă impunere în sarcina furnizorului de serviciu universal. Așadar, astfel cum dispun și prevederile art. 16 alin. (8) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, furnizorul de

serviciu universal va fi exceptat de la plata contribuției la fondul de serviciu universal exclusiv în situația în care valoarea sumei ce urmează a fi compensată este mai mare decât sau cel puțin egală cu valoarea contribuției care îi revine furnizorului de serviciu universal în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) din același act normativ.

II. Observații privind proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A.

În ceea ce privește proiectul de Decizie a președintelui ANCOM privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A., s-a propus completarea tabelului nr. 4 din Anexa nr. 3 (Rentabilitatea individuală – serviciul poștal universal) cu o coloană pentru evidențierea costului mediu ponderat al capitalului. ANCOM este de acord cu propunerea și a completat în consecință proiectul de decizie.